

p. 7344

Cena 5 zł.

BIAŁOSTOCKI INFORMATOR HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

Redaguje i wydaje Białostocka Ekspozytura Izby Przemysłowo-Handlowej
w Warszawie — Białystok Nowy Świat 4 tel 434

Nr. 1

Białystok — Luty 1946 r.

Rok I

Kto i po co powinien przyjść do Biura Izby Przemysłowo-Handlowej!

Legitymacje handlowe.

Aby otrzymać legitymację handlową dla właściciela przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego i dla pracowników tamże zatrudnionych należy:

1. przedstawić kartę rejestracyjną na rok 1946,
2. przedłożyć dwie fotografie i dowód osobisty dla porównania tożsamości,
- 3: wnieść opłaty.

Rejestrują się

1. Wszystkie przedsiębiorstwa gastronomiczne jak: restauracje, bary, kawiarnie, jadalnie i t. p.
2. Kupcy zbożowi i handel ziemioplodami.
3. Przedstawiciele handlowi — agenci firm krajowych i zagranicznych.
4. Wszyscy kupcy i przemysłowcy, którzy jeszcze nie zarejestrowali swych nowych kart w Ekspozyturze Izby Przemysłowo-Handlowej.
5. Przedsiębiorstwa branży samochodowej, warsztaty, garaże i t. p.

Źródła zakupów.

Ekspozytura Izby Przemysłowo-Handlowej otrzymuje cały szereg zgłoszeń wielkich hurtowni i wytwórców krajowych i zagranicznych, oferujących swe towary i pragnących nawiązać stosunki handlowe z Polską jak np. United Nations Trading Association — New Jork, Centrala Przemysłu Chemicznego w Warszawie i t. p.

Z braku miejsca nie możemy wyszczególnić proponowanych towarów, zapraszamy przeto zainteresowanych do naszego biura w celu zapoznania się z ofertami.

Spisy obejmują wszystko, co się sprzedaje i produkuje na świecie.

Wydział prawny.

Dla wygody zrzeszonego kupiectwa, przemysłu i rzemiosła zorganizowaliśmy w biurze naszymy porady prawne.

We wszystkich sprawach, potrzebujących pomocy adwokata prosimy zwracać się do naszego radcy prawnego ob. Rudaka An-

toniego, urzędującego w naszym biurze w godz. od 11 — 12, lub porozumienie się telefoniczne pod Nr. 434 ew. 271.

Przydziały.

**Wapno, cement,
częściowo — odpadki tekstylne,
surowce dla przemysłu —**

Firmy zainteresowane winny zgłosić w Izbie Przemysłowo-Handlowej do 1 marca r. b. swe zapotrzebowanie na II kwartał r. b.

Dokształcanie.

Kandydaci na niżej wymienione kursy winni niezwłocznie zapisać się. W miarę napływu kandydatów rozpoczniemy następujące kolejne kursy:

1. Kurs uproszczonej buchalterii.
2. Kurs stenografii.
3. Kurs pisanania na maszynie.

Wracamy do normalnych warunków handlowych.

Wszystko co czynimy — ma jakiś cel, poza osobistym, cel o znaczeniu ogólniejszej natury.

Szczególne znaczenie to ma w handlu. Przemysł, rzemieślnik, rolnik produkuje — kupiec tę pracę ma rozprawdzać do tych środków, w których warsztatów produkujących niema.

Kupić i sprzedać — to łatwo, jeśli na rynku towaru tego niema, a ludzie posiadają dość pieniędzy.

Dążymy jednak do warunków normalnych. Kupować należy u źródła — sprzedawać musimy z doliczeniem uczciwego zysku.

Duży obrót — mały zysk. Ta dewiza solidnego, etycznego kupca nabiera znów życiowych wartości i zastosowania.

Tak wymaga dobro ogólne chłopca, robotnika i inteligenta.

Po tej drodze musimy iść ławą, gdyż jesteśmy w służbie ogółu. Dobro społeczne rozprawdazamy w najszersze masy społeczne, jesteśmy łącznikami między producentem a konsumentem. Za to pośredniczenie musimy zarobić na utrzymanie własne i rodziny, lecz nie możemy żerować na społe-

381(438.151)(083 3)(05)

czeństwie zbiedzonym, zniszczonym wojną borykającym się z brakiem pieniędzy.

Kupić tanio, a sprzedać nadmiernie drogo, wykorzystując chwilowy brak towaru — to lichwa — czyn karalny.

Ulokować kapitał w towar i czekać chwili, gdy tegoż towaru na rynku nie będzie — to spekulacja.

Jedno i drugie nasze organizacje zawodowe tępią, a władze do karnej odpowiedzialności winnych pociągać będą:

Ogół handlowy, przemysłowy i rzemieślniczy musi we własnym interesie pomagać, by winnych jak najrychlej ujawnić.

Rachunkowość.

Ministerstwo Skarbu wprowadza z dn. 1 stycznia 1946 r. przymus prowadzenia ksiąg handlowych przez wszystkich kupców, przemysłowców i rzemieślników.

Projekt tej ułatwionej księgowości ma być niebawem zatwierdzony i wprowadzony w życie. Z tą chwilą Izba Przemysłowo-Handlowa rozpocznie wykłady dla najszerszych warstw.

Zapisy na te kursy buchalteryjne już otwieramy, aby być przygotowanymi do niezwłocznej pracy.

Dokształcanie zawodowe.

Handel, przemysł i rzemiosło, w pojęciu europejskim, jest nie do pomyślenia bez znajomości księgowości, pisania na maszynie i stenografii, jako podstawowych wiadomości.

Dobry buchalter, maszynistka i stenografistka nie mogą narzekać na brak pracy.

Pragnąc i w tej dziedzinie iść z pomocą naszym kupcom, przemysłowcom i rzemieślnikom Izba Przemysłowo-Handlowa organizuje odpowiednie kursy.

Zapisy przyjmowane są w biurze Ekspozytury Białostockiej.

Sekwestr. zapalek.

Na terenie niektórych Związków Kupieckich władze Kontroli Skarbowej zarekwirowały niewielkie ilości zapalek pochodzenia zagranicznego (niemieckiego, sowieckiego i t. p.)

Przypominamy, że w myśl obowiązujących przepisów w sprzedaży mogą być tylko artykuły pochodzenia monopolowego, jak: zapalki, drożdże, sól i t. p.

W tym wypadku, na skutek interwencji Ekspozytury Izby P. H. w Białymstoku, i ze względu na małą ilość zapalek, mamy nadzieję, że Urząd Celny nie wyciągnie z tego poważnych konsekwencji.

Nie używać herbu państwowego, herbów wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Zdarzały się wypadki, że kupcy często dekorowali swoje sklepy, wystawy, lub szyldy godłem państwowym.

Jest to zabronione i może być karane.

Podstawa: Okólnik Nr. 1 Min. Adm. Publ.

L. dz. IV AP 6/46 z dn. 3 stycznia 1946 r. podany do wiadomości ogólnej przez Wojewodę Białostockiego dnia 16. I. r. b.

Anonimowy „handel“.

Jedną z plag w handlu prywatnym jest kupiec nieznany, nieplacący żadnych podatków. Taki pan, czy pani jeździ z walizkami, kupuje i sprzedaje, mając cały swój sklep przy sobie.

Nie obchodzą go żadne wymagania Zarządów Miejskich, Urzędów Skarbowych, nie go nie obchodzi. On żadnych ciężarów nie ponosi.

Jeśli sam nie szabruje, to nabywa towar od szabrowników-hurtowników i dalej w świat.

On to w obecnej dobie powojennej wyrobił solidnemu kupiectwu opinię szabrowników-spekulantów.

Kupiectwo patrzy na tych ludzi przez palce i to jest złe; powinniśmy zgodnie ujawniać takie jednostki, zmuszać ich do wykupienia kart rejestracyjnych i płacenia świadczeń takich, jak i kupcy uczciwi.

Albo inny fakt: możemy kupić kilka worków, a nawet ton cukru lub innego artykułu. Towar zostanie nam dostarczony, lecz gdzie ten hurtownik mieszka, jak się nazywa, gdzie jego skład — nie wiemy, gdyż on czy ona trzyma to w ścisłej tajemnicy. W tych tajemnych hurtowniach nigdy towaru nie zabraknie, nawet wtedy, gdy go nie ma u jawnych kupców.

Szkodnicy ci robią krzywdę moralną, niepowetowaną kupiectwu zorganizowanemu, uprawiając spekulację i lichwę, szkodzą nawet materialnie przez nieuczciwą konkurencję. Kryjąc swe olbrzymie zyski i obroty — narażają Skarb Państwa na straty.

Nie będzie więc donosicielstwem ani szpiegowaniem, jeśli będziemy tych szkodników ujawniać, dopomagając władzom w ich pracy w tymże kierunku.

Izba Przemysłowo-Handlowa, dla wyróżnienia kupiectwa legalnego, wydaje legitymacje handlowe, opatrzone fotografią kupca; na podstawie tej legitymacji kupiec może przewozić towar, posiadać takowy na składzie w mieście i na drogach Rzeczypospolitej Polskiej.

Karty rejestracyjne winny znajdować się stale w miejscu prowadzenia handlu, co konieczne jest ze względu na kontrole skarbowe, które niebawem rozpoczną swą pracę.

Daj najbiedniejszym, pomóż akcji „POMOC ZIMOWA“

Koncesjonowane przedsiębiorstwa.

Wchodzą niebawem w życie dekrety o koncesjonowaniu:

I. Przedsiębiorstw gastronomicznych t. zn. takich, jak: restauracje, bary, cukiernie, kawiarnie, winiarnie, pasztecziarnie, stolówki, jadalnie i t. p.

Przerost tych przedsiębiorstw zmusił władze państwowe do uporządkowania tej dziedziny.

Opinie w tej sprawie będą dawały Izby Przemysłowo-Handlowe, egzystujące na terenie Polski.

Łącznie z tymi koncesjami będą obowiązywały koncesje monopolowe. Centralne

Związku Inwalidów z Centralą Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie nawiązały kontakty i ustalają kwoty dzierżawne na rzecz Związku Inwalidów.

Izby Przemysłowo-Handlowe muszą być przygotowane do tej akcji; aby w interesach tego przemysłu występować, musimy mieć rejestr wszystkich przedsiębiorstw.

Przedsiębiorstwa, pracujące w powiatach, dokonują rejestracji w Powiatowych Związkach Kupców, które zbiorowo te sprawy, wraz z opłatami rejestracyjnymi, przekazują do Ekspozytury Izby P. H. w Białymstoku.

Przedsiębiorstwa gastronomiczne białostockie rejestrują się w biurze Izby P. H. w Białymstoku — Nowy Świat 4 w godz. od 8 do 15-ej.

Wszyscy więc we własnym interesie powinni jak najrychlej dokonać wpisu.

II. Handel zbożem i ziemiopłodami.

Utworzone zostało Zrzeszenie Kupców Zbożowych w Warszawie, a to w związku z projektem koncesji, wobec czego na naszym terenie Izba P. H. pragnie stworzyć oddział tej branży.

W tym celu rejestracja kupców zbożowych jest w ich interesie konieczna.

Ujawnianie cen.

Kupecy detaliści są obowiązani:

I. do wystawiania kartek z ceną na wszystkich artykułach, przeznaczonych do sprzedaży, oraz

II. do wywieszenia cenników na przedmioty, będące w ich sklepach do nabycia.

Obowiązek ten jest nałożony na kupiectwo w myśl okólnika Nr. 37 par. 3 Ministra Aprowizacji i Handlu z dn. 9 sierpnia 1945 r.

Nie wszyscy przestrzegają tego przepisu. W razie kontroli i kar administracyjnych będą narzekania, a czyż nie lepiej wykonać przepis obowiązujący? Tymbardziej, że obowiązek ten nie wymaga zbytecznego zachodu!

Samochady dla handlu i przemysłu.

Po długich i mozolnych staraniach Izby Przemysłowo-Handlowych udało się nareszcie uzyskać zezwolenie na kupno przez firmy prywatne samochodów ciężarowych, pochodzących z demobilu kanadyjskiego, lecz i tu są jeszcze ograniczenia, a mianowicie:

1. Uzasadnienie gospodarcze.

2. Przeróbka na gazogenerator, lub inny napęd z wykluczeniem produktów naftowych.

3. Cena waha się od 50 do 150 tysięcy w zależności od przebytych km., nośności, wyposażenia.

Dalszych szczegółów zainteresowani dowiedzą się w naszym biurze.

W najbliższym czasie ma się ukazać dekret o rejestracji pojazdów mechanicznych na firmy prywatne. Rozstrzygnie to ostatecznie sprawę własności samochodów.

Dlaczego wychodzimy?

Tak mało ludzi w Polsce czyta, że wstyd przyznać się do tego stanu — w najlepszym wypadku „przeogląda się“ u nas gazetę.

Trudności życia handlowego, jakie się piętrzą przed najdrobniejszym kupcem, zabierają całkowicie czas. Niema chwili wolnej w ciągu dnia, by zastanawiać się nad sprawami innych kategorii poza własnym sklepem, czy straganem.

Są jednak sprawy czysto kupieckie, dla których **musi** każdy znaleźć chwilę czasu, by ze względu na własne korzyści zainteresować się nimi.

Piszemy **musi** dlatego, że tak zawikłane i ciężkie jest życie, iż chodzenie samopas jest nie do pomyślenia. Handel prywatny musi być zcementowany w swoich Związkach, Izbach, by na ogólnej platformie wspólnie pokonywać zło, a dobro rozpowszechniać.

Wychodząc z założenia braku czasu, wydajemy „Białostocki Informator Handlowo-Przemysłowy“, aby w formie jaknajkrótszej podać sprawy bezpośrednio interesujące kupca, przemysłowca i rzemieślnika. Sprawy czysto zawodowe, dotyczące naszego województwa.

W Białymstoku zetkniemy się bezpośrednio ze wszystkimi kupcami, przemysłowcami i rzemieślnikami — w terenie, przez Związki Kupieckie, również dotrzemy do wszystkich.

Jeśli danem nam będzie, że przyzwyczajamy kogoś do czytania wogóle, że zaczynamy spraw znaleźć czytelnik w „Wiadomościach Gospodarczych“ — będziemy takim osiągnięciem uszczęśliwieni.

Szersze rozwinięcie poruszanych przez nas spraw znajdzie czytelnik w „Wiadomościach Gospodarczych“, 2-tygodnik wychodzący w Warszawie.

Uświadomiony kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik czyta pismo zawodowe „WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ do nabycia wszędzie

Karty rejestracyjne i Pożyczka Państwowa.

Termin wykupienia kart rejestracyjnych, przemysłowych, handlowych i rzemieślniczych został przesunięty do dnia 28 lutego r. b.

Jednocześnie z opłatą rejestracyjną przez Urzędy Skarbowe pobierana jest przedpłata na Pożyczkę Państwową w wysokości ustalonej przez władze. Wysokość pożyczki zostanie w poszczególnych wypadkach ustalona przez specjalną komisję powołaną dla tych spraw.

W komisjach tych Kupiectwo, Przemysł i Rzemiosło będą reprezentowane przez swe organizacje zawodowe Izby P. H. i Związki.

Pożyczka będzie mogła być spleciona w trzech ratach, a w wyjątkowych wypadkach przy wykazaniu maksimum dobrej woli ze strony płatnika będą stosowane ulgi.

PRZECZYTAJ CHOĆ TO, CO DOTYCZY TWOICH SPRAW.

Mgr. Antoni Rudak

R Z E M I O S Ł O**w świetle obowiązujących przepisów oraz stan rzemiosła białostockiego w chwili obecnej.**

W myśl obowiązującego u nas prawa przemysłowego, pod pojęcie przemysłu podpada samodzielna praca zawodowa w celach zarobkowych w dziedzinie handlu, usług osobistych oraz wytwarzania i przetwarzania dóbr materialnych. Niektóre rodzaje pracy zawodowej nie podpadają pod działanie ustawy przemysłowej i jako takie nie są zaliczone do przemysłu. Z ważniejszych nie jest przemysłem: rolnictwo, ogrodnictwo, praca adwokatów, lekarzy, inżynierów i t.p., banki, szpitale, apteki, teatry oraz zakłady naukowe.

Jedną z podstawowych odmian przemysłu obok przemysłu fabrycznego, przemysłu wolnego i handlu jest rzemiosło. Ustawodawca nie daje ogólnych kryteriów dla ustalenia czy dany rodzaj przemysłu jest rzemiosłem, lecz według zasady enumeracyjnej w art. 142 prawa przemysłowego wlicza te wszystkie zawody, które, o ile nie są wykonywane sposobem fabrycznym, należą do rzemiosła. W wypadkach wątpliwych czy dany rodzaj przemysłu należy do rzemiosła czy też do przemysłu wolnego rozstrzyga Wojewódzka Władza Przemysłowa po wysłuchaniu opinii Izb Przemysłowo-Handlowej oraz Rzemieślniczej.

Normalnie w myśl postanowień ustawy przemysłowej każdy przyszły rzemieślnik winien rozpocząć swą karierę zawodową jako uczeń-terminator. Czas nauki wynosi trzy lata. Bezpłatne zatrudnianie ucznia jak również przyjmowanie zapłaty za naukę jest wzbronione. Za pracę swą terminator w pierwszym roku swej nauki otrzymuje od pryncypała po 2 zł. za godzinę pracy, w drugim roku po 2.40 zł. i w trzecim po 2.70 zł. Warunki dotyczące nauki obowiązany jest pryncypał spisać w formie umowy z uczniem w ciągu czterech tygodni po rozpoczęciu nauki. Umowę o naukę przedkłada do rejestracji pryncypał swemu Cechowi oraz Izbie Rzemieślniczej. Do nauki mają prawo przyjmowania uczniów tylko ci rzemieślnicy, którzy sami złożyli egzaminy mistrzowskie i którym z tego tytułu przysługuje tytuł mistrzów-majstrów.

Po upływie trzechletniej nauki, którą Izba Rzemieślnicza może w poszczególnych wypadkach skrócić, uczeń staje przed Komisją Egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej celem poddania się egzaminowi na czeladnika. Czeladnik po odbyciu trzech letniej praktyki czeladniczej może ubiegać się o tytuł mistrzowski. Kandydatów na mistrzów Izba Rzemieślnicza poddaje egzaminowi zawodowemu przed Komisją Egzaminacyjną. Do egzaminu mistrzowskiego oprócz czeladników może być dopuszczony również każdy rzemieślnik, który w ciągu co najmniej 6 lat

samodzielnie i bez przerwy wykonywał rzemiosło.

Rzemieślnik, któremu przysługuje prawo do samodzielnego wykonywania rzemiosła (który złożył egzamina mistrzowskie, czeladnicze lub kwalifikacyjne) a chce je faktycznie samodzielnie wykonywać, winien o tym złożyć zgłoszenie w sprawie wydania mu karty rzemieślniczej przez Urząd Przemysłowy I instancji, którym na terenie powiatów są Starostowie a w Białymstoku Zarząd Miejski. Prowadzić samodzielny zakład przemysłowy (warsztat rzemieślniczy) bez karty rzemieślniczej prawo zabrania pod rygorem sankcji karnych a nawet likwidacji warsztatu.

Urząd Przemysłowy otrzymane zgłoszenie przesyła do zaopiniowania Izbie Rzemieślniczej. Izba Rzemieślnicza wydaje p. zy chylne dla petenta opinię, o ile ten wylegitymuje się posiadaniem uprawnienia mistrzowskiego albo czeladniczego z odbytą trzechletnią praktyką czeladniczą.

W wypadku nieposiadania powyższych uprawnień kandydat na samodzielnego rzemieślnika winien zdać przed Komisją Egzaminacyjną jeden z tych egzaminów. Władza Przemysłowa I instancji może na wniosek Izby Rzemieślniczej zwalniać poszczególne osoby od wylegitymowania się ze złożenia egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego, o ile te osoby w inny sposób udowodnią przed Izbą Rzemieślniczą swe uzdolnienie zawodowe. Opierając się na tym przepisie Izby Rzemieślniczej w trybie uproszczonym egzaminują kandydatów na samodzielnym rzemieślników, żądając od nich złożenia t. zw. egzaminów kwalifikacyjnych. Rzemieślnik, który złożył egzamin kwalifikacyjny może otrzymać kartę rzemieślniczą, nie przysługują mu jednak uprawnienia mistrzowskie ani też czeladnicze.

W ciągu trzydziestu dni po przychylnym zaopiniowaniu przez Izbę Rzemieślniczą sprawy Starosta (Zarząd Miejski) winien wydać kartę rzemieślniczą petentowi, który posiada uprawnienia mistrzowskie lub czeladnicze oraz może wydać kartę rzemieślniczą petentowi, który złożył egzamina kwalifikacyjne. W wypadku nieprzychylniej opinii Izby Rzemieślniczej Starosta (Zarząd Miejski) nakazuje likwidację warsztatu rzemieślniczego.

Rzemiosło koncesjonowane, a mianowicie przedsiębiorstwa instalacyj wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych i kominarstwo oprócz karty rzemieślniczej do samodzielnego prowadzenia wymaga jeszcze specjalnej koncesji, którą wydaje powiatowa władza przemysłowa.

c. d. n.

P. 7344